

Sammanträdestid	Tisdag 24.6.2025 kl. 11.30 – 14.30	
Sammanträdesplats	Skarpansvägen 30, Torshavn	
Beslutande	<u>ORDINARIE</u>	<u>ERSÄTTARE</u>
	☒ Nina Fellman, ordf.	☐ Anna Holmström
	☒ Sven-Anders Danielsson, vice ordf.	☐ Runar Karlsson
	☒ Simon Påvals	☐ Tom Forsbom
	☐ Christian Dreyer	☐ Julia Lindfors
	☒ Jana Eriksson	☐ Jan-Anders Öström
	☒ Christina Nukala-Pengel	☐ Ewa Danielsson
	☒ Egil Mattsson	☐ Andreas Henriksson
	Föredragande och sekreterare	☒ Katarina Dahlman, föredragande
Övriga närvarande	☐ Paulina Eklund	☒ Jenny Tildeman §§ 89,90,93
	☐ Pamela Sjödahl	☒ Sarah Holmberg § 87
	☐ Susann Peltonen	☐ Jimmy Hellgren
	☒ Mikaela Brandt-Lindholm §§ 94,95	☒ Rickard Olsson § 92
Paragrafer	§§ 84 - 96	
Underskrift	Ordförande	Sekreterare
	Nina Fellman Ordförande	Åsa Andersson Sekreterare
Protokolljustering	Ort och tid Mariehamn den _____	
Sammanträdet är kungjort	Mariehamn den 19.6.2025	
Protokoll framlagt till påseende	Ort och tid Mariehamn den _____	
Intygar	_____	
Utdragets riktighet bestyrker	Ort och tid Mariehamn den _____	
Underskrift	_____	

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

ÄRENDEN:

- § 84 Sammanträdets sammankallande och beslutsförhet
- § 85 Protokolljustering
- § 86 Godkännande och komplettering av föredragningslistan
- § 87 Alkohol- och drogpolicy
- § 88 Förbundsstämmans sammanträde 13.6.2025
- § 89 Budgetuppföljning och helårsprognos 2025
- § 90 Protokoll från slutrevisionen 2024
- § 91 Fullmakt för deltagande vid ÅDA bolagsstämma
- § 92 Begäran om yttrande över lagförslag om behandling av kunduppgifter inom socialvården och hälso- och sjukvården på Åland
- § 93 Domslut gällande klinikfärdigavgifter
- § 94 Rättelseyrkande över tjänstemannabeslut gällande utkomststöd
- § 95 Rättelseyrkande över tjänstemannabeslut gällande utkomststöd
- § 96 Förvaltning av testamentsfonder

Denna möteskallelse har utfärdats samt anslagits på anslagstavlan för offentliga kungörelser i Mariehamn den 19.6.2025

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

Bilagor:

1. Utkast alkohol- och drogpolicy KST
2. Utfall jan-april 2025
3. Helårsprognos 2025
4. Protokoll från revisionen av räkenskapsperioden 2024 4-5.3.2025
5. Protokoll från revisionen av räkenskapsperioden 2024 28.3.2025
6. Remissvar kunduppgiftslagen

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

SAMMANTRÄDETS SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 84

BESLUT:

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

PROTOKOLLJUSTERING

§ 85

BESLUT:

Till protokolljusterare valdes Jana Eriksson.

Protokollet justeras tisdag 24.6.2025.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

GODKÄNNANDE OCH KOMPLETTERING AV FÖREDRAGNINGSLISTAN

§ 86

BESLUT:

Förbundsstyrelsen godkände föredragningslistan med tillägg av följande brådskande ärende:

§ 96 Förvaltning av testamentsfonder

§ 93 Domslut gällande klinikfärdigavgifter

behandlades före

§ 92 Begäran om yttrande över lagförslag om behandling av kunduppgifter inom socialvården och hälso- och sjukvården på Åland

§ 96 Förvaltning av testamentsfonder

behandlades före

§ 94 Rättelseyrkande över tjänstemannabeslut gällande utkomststöd

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

ALKOHOL- OCH DROGPOLICY

§ 87

En tydlig alkohol- och drogpolicy är ett viktigt verktyg för att upprätthålla en trygg, säker och hälsosam arbetsmiljö. Policyn syftar till att klargöra KST:s ställningstaganden, ansvarsfördelning och åtgärder i frågor som rör alkohol och droger på arbetsplatsen. Den ska även fungera som ett praktiskt stöd vid hantering av misstänkt skadligt bruk eller påverkan i arbetet.

Förslaget till alkohol- och drogpolicy har utarbetats i syfte att skapa tydliga riktlinjer och förebyggande rutiner för att främja välmående och säkerhet i organisationen. Synpunkter har inhämtats från beroendemottagningen och policyn har behandlats i samarbete med arbetarskyddskommissionen och företagshälsovården.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar att anta alkohol- och drogpolicyn enligt bilaga 1.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

FÖRBUNDSSTÄMMANS SAMMANTRÄDE 13.6.2025

§ 88

Enligt § 49 i kommunallagen för landskapet Åland skall förbundsstyrelsen övervaka att stämmans beslut är lagliga, utom i ärenden som rör stämmans inre organisation samt val av styrelse och revisorer. Förbundsstämman höll sammanträde den 13.6.2025. Protokollet finns till påseende på mötet.

FÖRBUNDSDIRECTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen konstaterar att besluten 13.6.2025 tillkommit i laga ordning och kan verkställas.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	24.6.2025	8/2025

BUDGETUPPFÖLJNING OCH HELÅRSPROGNOS 2025

§ 89

1. Ekonomiskt utfall för perioden jan-apr 2025

En resultaträkning för perioden jan-apr 2025 jämfört med motsvarande period föregående år och med helårsbudgeten för 2025 återfinns i bilaga 2.

- Verksamhetsintäkterna för perioden jan-apr uppgår till 11 319 000 euro (33,6 % av helårsbudgeten om 33 731 000 euro).
- Verksamhetskostnaderna för perioden jan-apr uppgår till 12 187 000 euro (32,6 % av helårsbudgeten om 37 403 000 euro).
- Verksamhetsbidraget uppgår till -868 000 euro för perioden jan-apr (helårsbudget -3 672 000 euro).
- Därtill kommer landskapsandelar om 1 467 000 euro (helårsbudget 4 259 000 euro).

Verksamhetsintäkter

- Ersättningar från kommuner faktureras enligt ursprunglig budget och slutregleras vid bokslutet.
- Budgeterade övriga försäljningsintäkter avser försäljningsintäkter för Fixtjänst och intäkter relaterade till flyktingar. Flyktingrelaterade intäkter fördelas inte jämnt över året. KST har ett avtal med en myndighet utomlands, där KST:s kostnader ersätts i sin helhet av den utländska myndigheten. Utfallet hittills för posten övriga försäljningsintäkter utgörs främst av intäkter från denna myndighet samt från Fixtjänst.
- Som avgiftsintäkter redovisas de avgifter som faktureras klienterna, exempelvis vård-, uppehälle- och matavgifter. Här redovisas även barnskyddets intäkter och återkrav av utkomststöd. Avgiftsintäkterna för perioden ligger något över budgeterad nivå.
- Budgeterade understöd och bidrag avser:
 - Ersättning för skyddshem (270 000 euro), för vilket ett förskott om 257 000 euro har erhållits från landskapsregeringen.
 - ESF-projektmedel om 175 000 euro för projektet ”Framsteget” avseende dagverksamhet inom social rehabilitering. Ersättning för projektet utbetalas efter redovisning som sker halvårsvis.
 - Medel från landskapsregeringen om 75 000 euro för utbildningar eller annan utveckling av socialvården. Ersättning utbetalas efter det att kostnaderna redovisats.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

- Ersättning från FPA för företagshälsovård om 58 000 euro. Ansökan om ersättning görs för hela kalenderåret i efterhand. En uppskattning av ersättningsbeloppet görs vid bokslutet.
- Övriga verksamhetsintäkter består av hyresintäkter, ersättningar från ÅHS avseende vårdkostnader utanför Åland samt försäkringsersättningar. Försäkringsersättningarna i fråga erläggs årsvis i efterskott och resultatregleras vid bokslutet. Intäkterna gällande hyror och ÅHS ligger på/över budgeterad nivå.

Verksamhetskostnader

- Löner och lönebikostnader ligger innanför budget (30,8 % förbrukat).
- Köp av tjänster ligger på 35,9 % av budgeterade kostnader.
 - Köp av boendeplatser inom Åland ligger på 50,3 % av budget och kostnaderna är 279 000 euro högre än 4/12 (33,3 %) av budgeterat anslag. Detta beror på högre dygnspriser och fler vård dygn/ fler klienter jämfört med budget. Dessutom belastas resultatet med 118 000 euro avseende klinikfärdavgifter för 2024 där ÅHS har vidhållit att den aktuella klienten var utskrivningsklar trots att KST har hävdats motsatsen. Därtill har 33 000 euro kostnadsförts avseende vårdavgifter för 2024 för en klient som fyllt 65 år, där överföringen till hemkommunen nu kommer att ske först i juni 2025.
 - Köp av boendeplatser utanför Åland (ej barnskydd) ligger på 40,2 % av budget och kostnaderna är 112 000 euro högre än 4/12 (33,3 %) av budgeterat anslag. Detta beror på högre dygnspriser, en starkare svensk krona och fler vård dygn/ fler klienter jämfört med budget.
 - Köp av tjänster inom hemservice ligger på 40,6 % av budget och kostnaderna är 120 000 euro högre än 4/12 (33,3 %) av budgeterat anslag.
- Understöd för perioden ligger på 33,4 % av budget, där 34,9 % av budgeterat anslag för utkomststöd har förbrukats.
- Kostnader för material, förnödenheter och varor, hyreskostnader samt övriga verksamhetskostnader ligger under budgeterade nivåer.

Övriga poster

- De slutliga landskapsandelarna blev något högre än budget.
- Räntekostnaderna fördelar sig inte jämnt under året och periodisering av dessa görs endast till bokslutet. Finansiella intäkter och kostnader visar en positiv utveckling jämfört med budget tack vare ett förmånligare ränteläge, obudgeterade ränteintäkter på banktillgodohavanden och dröjsmålsränteintäkter.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

- Avskrivningar enligt plan har tagits upp som 4/12 av budgeterat belopp för 2025 respektive 4/12 av utfallet för 2024. Slutliga avskrivningar och avskrivningsdifferens beräknas till bokslutet.

2. Skulder och likviditet

Enligt den av styrelsen fastställda finanspolicyn inkluderande tillämpningsanvisningar ska förbundsstyrelsen få återrapportering 2–3 gånger per år i samband med presentation av årsprognos för att följa upp att skuld- och likviditetsportföljen håller sig inom givna riktlinjer samt att kontrollera de finansiella riskerna. Målsättningen är att skuldportföljen ligger inom samtliga riktlinjer senast under 2027.

Enligt finanspolicyn ska KST ha betalningsberedskap motsvarande två månaders löpande utgifter genom kort och lättillgänglig likviditet (likvida medel som kan omsättas inom 3 bankdagar). Eventuell överskottslikviditet kan placeras i syfte att erhålla en högre avkastning.

Ekonomiavdelningen har infört rutiner med ett flertal kontroller under månaden, där medel flyttas mellan bankkonton med olika räntevillkor i syfte att optimera ränteintäkterna på banktillgodohavandena. För årets fem första månader har 16 000 euro influtit i ränteintäkter.

Kassa och bank uppgår till 3 680 000 euro per 31.5.2025 (3 391 000 euro 31.12.2024).

Lån från offentliga samfund uppgår till 1 559 000 euro per 31.5.2025 (1 590 000 euro per 31.12.2024), vilket utgör 54 % av lånestocken. Den kortfristiga delen uppgick till 158 000 euro eller 10 % per 31.12.2024. Långgivaren (Ålands landskapsregering har rätt att årligen justera räntan. För närvarande löper de 7 olika lånen på räntor i intervallet 1,7–3,0 %.

Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter uppgår till 1 350 000 euro per 31.5.2025 (1 414 000 euro per 31.12.2024), vilket utgör 46 % av lånestocken. Den kortfristiga delen uppgick till 258 000 euro eller 18 % per 31.12.2024. Lånen fördelar sig mellan två olika motparter. Ett lån löper på en femårig fast ränta om 2,85 % och resterande fyra på rörlig ränta (6 och 12 mån Euribor) i intervallet 2,885–3,292 %.

Inför kommande nyupplåningar ska skuldportföljen ytterligare analyseras för att efter en övergångsperiod uppnå uppställda mål för riskhantering och likviditet i finanspolicyn.

Upptagande av lån för finansiering av förbundets kommande investeringar i enlighet med den av förbundsstyrelsen nyligen fastslagna finanspolicyn beräknas ske under hösten 2025.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

3. Helårsprognos 2025

En helårsprognos för 2025 har gjorts upp på basen av den information som finns tillgänglig om utfallet hittills, se bilaga 3. Prognosen indikerar att kommunernas betalningsandelar förväntas bli 92 000 euro lägre än budget trots att verksamhetskostnaderna uppskattas bli 438 000 euro högre än budgeterat. Således är det inte aktuellt med någon tilläggsbudget (utan endast en omDispositionering) såvida resultatet utfaller enligt prognos.

I prognosen antas intäkter från understöd och bidrag (vilka beskrivs ovan) avseende skyddshem, utbildningskostnader och företagshälsovård utfalla enligt budget. För projektet Framsteget har en mindre justering gjorts för kostnader som visat sig inte vara stödberättigade.

Övriga verksamhetsintäkter förväntas bli 49 000 euro högre än budgeterat, främst tack vare ersättningar från ÅHS avseende vissa klienters kostnader för boende utanför Åland.

Posten övriga försäljningsintäkter har prognosticerats utifrån utfallet hittills. Ersättningar från Migrationsverket vad gäller flyktingars grundläggande utkomststöd och relaterade tolkkostnader har budgeterats, men dessa ersätts inte längre. Flyktingrelaterade intäkter förväntas därför bli lägre än budgeterat. En uppskattad intäkt avseende KST:s andel av kalkylerade ersättningar för flyktingar har prognosticerats.

Verksamhetskostnaderna prognostiseras till 37 841 000 euro jämfört med budgeterade 37 403 000 euro.

Löner och lönebikostnader uppskattas ligga 240 000 euro under budget. Procentsatserna avseende lönebikostnaderna blev högre än budgeterat. Förbundets semesterlöneskuld prognosticeras öka med 131 000 euro baserat på antagandet att den beräknade skulden per 30.4.2025 förändras fram till 31.12.2025 i samma takt som föregående år. Den prognosticerade förändringen redovisas endast på totalnivå, en uppskattning per verksamhetsområde har inte gjorts.

Köp av tjänster uppskattas ligga 605 000 euro över budget.

Köp av boendeplatser inom Åland uppskattas överskrida budget med 335 000 euro på grund av högre dygnspriser och fler vårddygn jämfört med budget. Dessutom belastas resultatet med 118 000 euro avseende klinikfärdigavgifter för 2024 där ÅHS har vidhållit att den aktuella klienten var utskrivningsklar trots att KST har hävdats motsatsen. Övriga poster/slutregleringar avseende 2024 som belastar budgetåret 2025 förväntas uppgå till 65 000 euro.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

Köp av boendeplatser utanför Åland (ej barnskydd) förväntas överskrida budget med 270 000 euro till följd av högre dygnspriser, en starkare svensk krona och fler vård dygn jämfört med budget.

Köp av tjänster inom hemservice prognosticeras överskrida budget med 323 000 euro. Kostnaderna för färdtjänst och stöd för rörligheten uppskattas underskrida budgeten med 302 000 euro såvida årets kostnadstrend håller i sig.

Färdtjänst	2022	2023	2024	Prognos 2025
Antal klienter per 31.12	553	588	607	
Antal resor	40 930	45 369	45 239	
Kostnader, euro	1 942 738	2 273 447	2 398 666	2 165 016
Kostnader, euro per klient	3 513	3 866	3 949	

Förbundets kostnader för **understöd** förväntas bli 159 000 euro högre än budget på grund av ökade kostnader för **utkomststöd** till följd av neddragningen av sociala förmåner som genomfördes under 2024. Dessutom förväntas den beslutade nedläggningen av Ålands förläggning innebära en betydande klientökning hos KST om dessa klienter ansöker om hemkommun och fortfarande har behov av ekonomiskt stöd och andra sociala tjänster.

Det grundläggande utkomststödet beviljas enligt lag och KST har således ingen möjlighet att påverka beviljandet av det grundläggande stödet, eftersom det är en subjektiv rättighet. KST kan fastställa och justera servicenivån för det kompletterande och förebyggande utkomststödet, men beviljandet ska trots detta alltid baseras på en individuell bedömning av den enskildes behov.

Socialtjänsten och vuxensocialarbetet har en nyckelroll i att minska klienters behov av utkomststöd genom förebyggande, stödjande och långsiktiga insatser som främjar självförsörjning.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr			
Förbundsstyrelsen	24.6.2025	8/2025			
Utkomststöd		2022	2023	2024	Prognos 2025
Antal hushåll		386	388	372	
Antal personer		639	622	609	
Antal ansökningar					
Anlänt under perioden		1 853	2 324	2 528	
Begäran om utredning sänd		376	553	556	
Beslut gjorts		1 853	2 324	2 528	
Behandlingstid i medeltal, vardagar per ansökan		4	3	3	
Kostnader					
Utkomststöd, euro		1 090 946	1 034 222	1 283 577	1 601 664

Förutom löner och lönebikostnader, köp av tjänster och understöd uppskattas övriga verksamhetskostnader ligga nära budget. **Avskrivningarna** förväntas bli lägre än budgeterat då investeringarna för 2024 inte förverkligades fullt ut.

I tidigare års bokslut har avsättningar gjorts för dröjsmålsräntor avseende tvistiga klinikfärdigavgifter. För de delar av avsättningarna som har klarats ut har dröjsmålsränta inte utgått och dessa har tagits upp som minskningar av de finansiella kostnaderna i prognosen: För de delar av avsättningarna som ännu inte har klarats ut har dröjsmålsränta beräknats för perioden jan-aug 2025. Netto ger detta en kostnadsminskning om 155 000 euro.

Finansnettot förväntas bli 110 000 euro jämfört med budgeterade -152 000 euro tack vare ovanstående dröjsmålsräntor, ett förmånligare ränteläge, ränteintäkter på banktillgodohavanden (obudgeterat) samt dröjsmålsränteintäkter (obudgeterat).

Då endast fyra månaders kompletta utfall finns att tillgå måste prognosen ses som en första indikation, men med en relativt stor felmarginal. En enda klient med stort vårdbehov kan påverka årskostnaderna. En boendeplats utanför Åland kan exempelvis kosta över 200 000 euro per år och för klinikfärdiga patienter från ÅHS psykiatri debiteras 1 359 euro per dygn. Det är ännu oklart i vilken omfattning nedläggningen av Ålands förläggning kommer att påverka KST:s kostnader under 2025, då ingen överföring ännu har gjorts till KST och den erhållna informationen hittills har varit knapphändig. Prognosen tar höjd för ökade kostnader avseende

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

utkomststöd och klienttransporter, men storleken på KST:s kostnadsökningar till följd av nedläggningen är ytterst svår att förutspå.

Ledningsgruppen har diskuterat olika åtgärder för att stävja kostnadsökningarna och kommer att följa upp detta kontinuerligt under verksamhetsåret.

4. Uppföljning av målsättningarna i budget 2025

Organisationsstöd

Den övergripande målsättningen för KST är en ökad upplevd delaktighet för klienten. Inom organisationsstöd innebär det genomförande av årlig brukarenkät.

Åtgärder för att nå uppställda mål

- Utvärdering och konkreta åtgärder baserade på 2024 års brukarenkät, samt genomförande av ny enkät under november 2025
- Redovisning av brukarrådets arbete inför ledningsgrupp och styrelse
- Årliga möten med intresseorganisationer
- Lyfta anmärkningar och eventuella andra klagomål eller positiv feedback till ledningsgrupp och styrelse

Uppföljning av åtgärderna (maj 2025)

Utvärdering och konkreta åtgärder baserade på 2024 års brukarenkät, samt genomförande av ny enkät under november 2025

Under senhösten 2024 genomförde KST sin första brukarenkät. Klienter gavs möjlighet att digitalt eller manuellt besvara frågor om den service de erhåller. Fokus låg delaktighet, bemötande och kunnande. Tyvärr var svarsfrekvensen alltför låg (färre än 10) för att kunna dra några slutsatser alls av de inlämnade svaren.

KST behöver se över processen till inkommande höst. En högre svarsfrekvens ger organisationen goda möjligheter att förstå hur man upplevs av dem som använder servicen och ger därmed signaler om vad som är bra och var det finns möjligheter till förbättring.

Redovisning av brukarrådets arbete inför ledningsgrupp och styrelse

Ärendet har diskuterats i ledningsgruppen 23 april och kommer att diskuteras i styrelsen under maj månad.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

Rådet har bland annat lyft fram saker man ansåg viktiga att KST satsade på i budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027. De fem punkter man ansåg som viktigast var:

- att korttidsverksamheten flyttar från Lemland till Blåbärsstigen
- att boendeservice för personer med psykiatriska diagnoser förbättras
- att sysselsättningen för klienter som KST erbjuder upplevs som mer meningsfull av klienterna
- att personal erbjuds utbildningen som ökar förmågan till perspektivtagande vid interpersonella interaktioner
- att lokalfrågan för såväl nuvarande Tallbacken som kanslipersonal vid Nyfahlers och Nygatan blir löst.

Vid mötet i juni 2024 gavs brukarrådet möjlighet att framföra sina tankar på den tilltänkta delningen av verksamhetsområdet funktionsservice till två områden – funktionsservice och specialomsorg. Rådets åsikt var att delningen lät bra och vidare ansåg man att specialomsorgen behövde få ett tydligare fokus i organisationen.

Vid det tredje mötet framförde brukarrådet att informationen som skickas ut i samband med beslut om färdtjänst borde ses över, då den verkar inaktuell. Man tyckte gällande färdtjänsten att också jämlikheten i beslut klienter emellan borde ses över, samt att möjligheten till samåkning borde ses över igen.

Brukarrådet har fått information om såväl Framsteget som Å-SIP.

Brukarrådet består av Ove Andersson, Annika Eriksson, Sofie Hansson-Sjöblom, Charlotta Wallén, Fredrica Stenroos, Maria Wikblom samt Katarina Dahlman (ordförande) och Jimmy Hellgren (sekreterare).

Årliga möten med intresseorganisationer

Funktionsservice har i mars 2025 besökt Funktionsrätt Åland och presenterat områdets verksamhet till medlemmarna samt svarat på frågor.

Lyfta anmärkningar och eventuella andra klagomål eller positiv feedback till ledningsgrupp och styrelse

Inkomna anmärkningar och klagomål under år 2024 diskuterades i ledningsgruppen 23 april och i styrelsen 27 maj.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

Tidigt stöd för barn och familj

Målsättning 2025

- Stödformerna ges med lågröskel och är lättillgängliga.
- Utöka klienters delaktighet.

Åtgärder för att nå uppställda mål

- Verka för regelbundna samarbetsforum med övriga aktörer så som exempelvis barnomsorg, skola och ÅHS för att nå ut med information till möjligast många.
- Jobba utgående från systemiskt arbete för att öka klienters deltagande.
- Alla jobbar systematiskt med att informera och handleda i SES, i ärenden gällande separationer – även barnen görs delaktiga/får information.
- Nå fler samarbetsparter med info om SES.
- Referensgruppsverksamhet i form av föräldragrupper (ICDP) ordnas.

Uppföljning av åtgärderna (maj 2025)

- En familjehandledare ingår i KST:s arbetsgrupp för att arbeta med skriftligt material som är mer brukarvänligt, arbetet pågår.
- Ledande socialarbetaren har tillsammans med ledande socialarbetaren från barnskyddet hållit information till utbildningssektorn för Norra Åland och tillsammans med familjearbetare hållit möten med mödra- och barnrådgivningen på ÅHS.
- Barnatillsyn har haft samarbetsmöte med Ålands tingsrätt och familjerådgivningen för fördjupat samarbete.
- Områdescheferna för tidigt stöd för barn och familj samt barnskydd har haft möte med Ålands polismyndighet i syfte att utöka samarbete kring barnärenden, tidigt ingripande och samverkan.
- Tidigt stöd för barn och familj har tillsammans med barnskyddet ett team som jobbar utgående från det systemiska synsättet. Nästa steg är att involvera klienter i själva teamet.
- Projektgruppen för SES (samarbete efter skilsmässan) fortsätter som styrgrupp för att upprätthålla och fortsatt sprida SES, medlemmar från barnomsorg, skola och familjerådgivning förutom KST deltar. Åland har ett högt användarantal i jämförelse med andra kommuner.
- SES används kontinuerligt av alla i personalgruppen, informerar samt använder i arbetet med klienter.
- Referensgruppsverksamhet i form av föräldragrupper (ICDP) avses ordnas hösten 2025.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	24.6.2025	8/2025

Barnskydd

I syfte att ytterligare öka kvaliteten på KST:s familjevård inleds arbete med att ta fram styrdokument med rutiner och riktlinjer för familjevården.

I syfte att ytterligare öka kvaliteten på Tallbackens barn- och familjeboende färdigställs ett styrdokument med rutiner och riktlinjer under året.

Åtgärder för att nå uppställda mål

- Öka barns och ungdomars delaktighet genom att Tallbackens egenkontrollplan utvecklas ytterligare gällande just delaktighet. Barn och ungdomar med erfarenhet av Tallbacken deltar i utvecklandet av planen.
- Öka barn och ungdomars delaktighet genom årlig klientundersökning i syfte att försöka förbättra och utveckla barnskyddets arbete utifrån det som barnen och ungdomarna för fram.
- Utveckla stödet till familjevårdare vid inledandet av en placering genom att erbjuda täta träffar enligt särskilda teman under placeringens första år.
- Utveckla informationsmaterial om barnskyddets arbete och familjevården.
- Fortsätta att ytterligare öka involveringen av familjehemmens biologiska barn i familjevården.
- För att säkerställa en objektiv och saklig bedömning av föräldrars förmåga att ta till sig och omsätta råd och stöd under en placering på Tallbacken utvecklas tydliga strukturer för bedömningen och kontinuerlig kompetensutveckling. Detta inkluderar att erbjuda initialt stöd till föräldrar vid behov, för att kunna utvärdera deras mottaglighet och tillämpning av det stöd som ges.

Uppföljning av åtgärderna (maj 2025)

- Arbetet med att konkretisera rutiner och riktlinjer för familjevården har ännu inte kunnat inledas i skriftlig form. Inledningen av året har präglats av ett högt tryck i ärendehandläggningen, vilket krävt fullt fokus från all personal. Samtidigt har stora delar av personalgruppen bytts ut i slutet av 2024 på grund av familjeledigheter, vilket ytterligare påverkat förutsättningarna att prioritera utvecklingsarbete. Alla vakanser har heller inte varit tillsatta under våren, vilket innebär att också personal i ledande ställning behöver arbeta med klientarbete. Trots detta pågår en kontinuerlig utveckling av arbetssätt och rutiner i det dagliga arbetet. Planeringen för att påbörja det mer strukturerade arbetet med barnskyddets styrdokument är nu igång, med sikte på att starta under sommaren.
- Styrdokument för skyddshemmet är färdigställt, kvarstår egenkontrollplanen för skyddshemmet som är ca 70 % klar.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

- Tallbackens personal ska nu själva revidera och utveckla egenkontrollplanen för barnhemmet. Detta görs i slutet av året.
- Målsättningen rörande en årlig klientundersökning kommer antagligen inte att kunna uppfyllas. Klienter verkar inte fylla i utvärderingar, behövs en annan utvärderingsmetod?
- Huruvida extra träffar erbjudits vid inledande av en placering utvärderas när året är slut.
- Avseende familjevården har nytt informationsmaterial delvis tagits fram och man arbetar med att utveckla informationen på hemsidan. Gällande barnskyddet ska hemsidan gås igenom under sommaren.
- Huruvida de biologiska barnens involverats i familjevården utvärderas när året är slut.
- Det strukturerade arbetet med att utveckla tydliga bedömningsstrukturer på Tallbacken har ännu inte formellt påbörjats. Däremot har personalen inlett ett viktigt förberedande arbete genom att identifiera vilka moment som alltid bör ingå i en bedömning samt under placeringens gång. Det behöver också ske en successiv uppdelning och anpassning utifrån olika åldersgrupper.
- Behov av metodstöd och kompetensutveckling kommer att lyftas till personalenheten, vilket möjliggör riktade insatser framåt. Arbetet planeras att inledas mer systematiskt under hösten.
- Eftersom flera av de kvalitativa målsättningarna ännu inte har påbörjats, bedöms det som relevant att göra en kort analys av nyckeltalen för årets första månader.

Antalet vårddygna på Tallbacken är fortsatt högt; under perioden 1.1–9.5.2025 uppgår antalet vårddygna till 470 på barnsidan och 308 på skyddshemmet (att jämföra med totalt 845 vårddygna under hela 2024). Under samma tidsperiod har tio beslut om brådskande placering fattats och flera avtal ingåtts om institutionsvård utanför Åland.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

Vuxensocialarbete

Vuxensocialarbetet strävar efter att stärka klientens delaktighet genom att utforma individanpassade stödåtgärder som grundar sig på klientens individuella behov, mål och önskemål. Klienten involveras aktivt i hela processen, från beslutsfattande till utvärdering av insatserna, för att säkerställa att stödet är meningsfullt och relevant.

Åtgärder för att nå uppställda mål

- För att öka klienternas delaktighet implementeras modellen Å-SIP, samordnad individuell plan, för de klienter som har behov av service och stöd från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården.
- En översyn görs av vuxensocialarbetets befintliga styrdokument, informationsmaterial och hemsida i syfte att uppnå ökad transparens och tydlig kommunikation, till exempel genom att ge tydlig information om processer och rättigheter.
- I syfte att öka servicen och tillgängligheten för klienterna planeras att ta i bruk en utkomststöds kalkylator till hemsidan.

Uppföljning av åtgärderna (maj 2025)

- Å-SIP-modellen har presenterats för berörd personal inom ÅHS och KST vid två informationstillfällen som hölls via Teams i januari 2025. Modellen har nu tagits i bruk, i ett första steg för klienter som är i behov av samordnade insatser från både KST och ÅHS psykiatri. I ett nästa skede planeras implementering även för övriga klient- och patientgrupper. Allt relevant material finns tillgängligt på organisationernas respektive intranät, och personalen har informerats om kontaktpersoner för eventuella frågor eller synpunkter på modellen. Dessutom har samverkansgruppen för psykisk hälsa informerat om Å-SIP i media, för organisationernas brukar- och patientråd samt kommunernas äldreomsorgsledare.
- Arbetet med översyn av dokument och informationsmaterial har delvis inletts, och löpande justeringar har genomförts utifrån aktuella behov. Inom kort planerar vuxensocialarbetets team att påbörja ett mer systematiskt och samordnat arbete med att granska och uppdatera avdelningens dokument, ansökningsblanketter, informationsbroschyrer samt innehållet på hemsidan.
- I februari inleddes dialog med KST:s IT-samordnare gällande framtagande av en utkomststöds kalkylator till hemsidan. Områdeschefen har påbörjat arbetet med att ta fram en uppdragsbeskrivning och specifikation för uppdraget. Först efter att detta är slutfört kan leverantören ta fram ett kostnads- och tidsestimat. Det kan konstateras att förarbetet är

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

omfattande och att det krävs att resurser avsätts för att kontinuerligt stödja leverantören i arbetet med testning, verifiering och utveckling av lösningen. Med hänsyn till arbetssituationen finns en risk att nödvändiga resurser inte kan frigöras, vilket medför osäkerhet kring möjligheten att nå målsättningen och slutföra arbetet inom året.

Specialomsorg

Målsättning 2025

- Att ge lagstadgad kvalitativ och likvärdig service på rätt nivå och enligt antagen metod till alla klienter som är i behov av specialomsorg. Stort fokus ligger på att tillgodose boendeservice på rätt nivå till alla som blir eller blivit beviljad boendeservice enligt specialomsorgslagstiftning.
- Att utveckla korttidsvården för barn så att all lagstadgad avlastning för närståendevårdare kan säkerställas genom trygg och individuell service.

Åtgärder för att nå uppställda mål

- Påskynda arbetet med nybyggnation av planerat serviceboende på Svedgränd. Anlita projektledare.
- Att renovera boendet på Blåbärsstigen så att boendekriterier uppfylls och de boende bor i ett friskt hus. Under tiden för renovering hyrs en ersättande lokal där boendeservicen anordnas.
- Inventering av vårdbehovet på varje boende för att använda befintlig personal på bästa sätt.
- För att följa rådande lagstiftning om behörig personal skall alla befintliga närvårdare genomgå och klara Love-kunskapstest för medicinadministration och nyanställda gör genast ett kunskapstest då de inleder sin anställning.
- Arbeta för en tydligare profilering av boenden för ett hållbarare arbetssätt.
- Öka samarbetet med den allmänna arbetsmarknaden för utlokaliserad dagverksamhet och legoarbete.
- Att genom bildandet av nytt verksamhetsområde höja kvaliteten och öka tillgängligheten i områdets alla led.
- Inleda byggnation av korttidsboende i Mariehamn på samma fastighet som Blåbärsstigen.

Uppföljning av åtgärderna (maj 2025)

Påskynda arbetet med nybyggnation av planerat serviceboende på Svedgränd. Anlita projektledare.

Avtal med projektledare är undertecknat. Det vinnande anbudets tidsplan innebär att det nya boendet på Svedgränd ska ha inflytt i december 2028. En projekteringsgrupp med medlemmar ur

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

förbundsstyrelsen, förvaltningen samt den upphandlade projektledaren är utsedd av förbundsstyrelsen.

Att renovera boendet på Blåbärsstigen så att boendekriterier uppfylls och de boende bor i ett friskt hus. Under tiden för renovering hyrs en ersättande lokal där boendeservicen anordnas.

Projektledare utsågs redan under 2024. Bygglov för renoveringen finns, men projektet ska samköras med nybyggnation av boendeenhet för korttidsavlastning på samma boende, vilket på grund av omDispositionering av budgetmedel inväntar stämmobeslut. KST ingick hyresavtal för ersättande lokal. Emedan fastighetsägaren hade missat att nytt bygglov behövdes kunde inte flytten genomföras. Ny ersättande lokal söks för närvarande och en utredning av inomhusluften är beställd för att säkerställa nödvändiga akuta åtgärder för klienters och personals hälsa.

Inventering av vårdbehovet på varje boende för att använda befintlig personal på bästa sätt.

En inventering av stödbehov är påbörjad, men är nu pausad på grund av sjukskrivning och ovanstående punkt. Eftersom inventeringen inte är avsedd att justera den totala personalstyrkan, utan för att skapa underlag för att befintlig personal används på mest ändamålsenliga sätt, är den inte knuten till budgetprocessen för 2025.

För att följa rådande lagstiftning om behörig personal skall alla befintliga närvårdare genomgå och klara Love-kunskapstest för medicinadministration och nyanställda gör genast ett kunskapstest då de inleder sin anställning.

Love-testerna är påbörjade och kommer att vara klara under året.

Arbeta för en tydligare profilering av boenden för ett hållbarare arbetssätt.

Arbetet med en tydligare profilering är enbart i planeringsstadiet och är nära knutet till projekteringen av nya boendet på Svedgränd samt byggandet av ny korttidsavlastning och är därför inget som kommer synas i form av konkreta resultat före december 2028. Som idé bör det kunna presenteras i slutet av detta budgetår.

Öka samarbetet med den allmänna arbetsmarknaden för utlokaliserad dagverksamhet och legoarbete.

Den här åtgärden är ännu ej påbörjad.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

Att genom bildandet av nytt verksamhetsområde höja kvaliteten och öka tillgängligheten i områdets alla led.

Det nya verksamhetsområdet bildades i och med att innevarande budgetår påbörjades. Det är för tidigt för att säga att kvaliteten har höjts, men det kan konstateras att förutsättningarna för att uppnå detta klart har förbättrats och konkreta förbättringsområden har identifierats.

Inleda byggnation av korttidsboende i Mariehamn på samma fastighet som Blåbärsstigen.

Om förbundsstämman fattar beslut om omdisponering av budgetmedel kommer upphandling av konsulter och projektering att kunna påbörjas under hösten. Byggnation dröjer dock till efter årsskiftet.

Funktionsservice

Målsättning 2025

- Att samordna olika serviceformer i välfungerande helheter som tillsammans sätter klientens behov i fokus.
- Att nya stödformer utvecklas, så att varje individ kan bemötas på rätt vårdnivå.
- Att kostnadseffektivisera servicen genom optimala servicehelheter.
- Att strukturera och kategorisera insatserna mer tydligt så att klienternas egen delaktighet på ett bättre sätt kan fångas upp och förverkligas.

Åtgärder för att nå uppställda mål

- Ett socialpsykiatriskt lägenhetsboende påbörjas.
- Upphandling av färdtjänst.
- Bevaka ny lagstiftning inom området och förbereda sig på nya kravställningar.
- Säkerställa och planera trygga boendeformer för olika klientgrupper.
- Organisationsöverskridande nätverksgrupper startas upp för att trygga klientsäkerhet och utveckla serviceformerna i samarbete med andra aktörer.
- Kvalitetsutveckling inom klientdokumentation och övergripande ledningsarbete sker mer strukturerat.
- Översyn av kategorierna inom närståendevården.

Uppföljning av åtgärderna (maj 2025)

Förvaltningen har konstaterat att man före vidare planering av ett socialpsykiatriskt lägenhetsboende bör gå in för att boendestödet utvecklas och görs mer flexibelt för klienter som har förutsättningar att bo självständigt med omfattande stöd. Stödet ska ges mer flexibelt, samt även nattetid. Lägenhetsboende med intensifierat boendestöd torde vara ett kostnadseffektivt sätt

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

som bör prövas innan KST budgeterar för att hyra lokaler för att starta upp ett skilt socialpsykiatriskt lägenhetsboende. Det intensifierade boendestödet planeras starta från 1.1.2026 under förutsättning att utökning av personalresurs ryms inom budget.

Arbetet med upphandling av färdtjänst har påbörjats men förväntas inte färdigställas under året. Förvaltningen har utrett förutsättningarna för en tvådelad upphandling av en förmedlingstjänst och själva färdtjänsten. Det konstateras att arbetet med upphandlingen är omfattande, dels på grund av att tjänstebeskrivningar från andra välfärdsområden som KST gått igenom behöver anpassas för åländska förhållanden, dels på grund av att samtliga klienters befintliga färdtjänstbeslut behöver ses över. För 2026 behöver medel budgeteras för vidare juridiskt stöd i upphandlingen.

Funktionsservice bevakar ny lagstiftning inom området och förbereder sig på nya kravställningar. KST har under 2025 hittills gett synpunkter på ändringar av klientavgiftslagen och myndigheten förbereder sig på nya kravställningar genom att gå igenom områdets servicehelheter överlag.

Området arbetar aktivt med att försöka säkerställa och planera trygga boendeformer för olika klientgrupper och diskussioner planeras eller har hållits med enskilda boenden på fastlandet för att trygga områdets köp av boendeplatser.

En organisationsöverskridande arbetsgrupp har bildats där gränsdragningarna mellan KST och primärkommunerna ska diskuteras med syfte att både trygga klientsäkerhet och utveckla serviceformerna i samarbete mellan KST och primärkommun.

Ledande socialarbetare har inlett arbete med kvalitetsutveckling inom klientdokumentation och området har tagit i bruk strukturerade dokument i Abilita. Det övergripande ledningsarbetet sker nu mer strukturerat så att ledande socialarbetaren går igenom servicehelheter med socialarbetarna efter hand. Därtill har rutinerna förändrats gällande hur socialarbetarna informerar sin förman om möjliga överföringar av klienter till primärkommunen vid 65 års ålder.

Funktionsservice har redan nu börjat med att notera behov av ändringar i servicenivåerna överlag inom området. I det arbetet ingår att en översyn av kategorierna inom närståendevården planeras, vilken kommer genomföras i september.

Sammanfattningsvis kan konstateras att området kommit igång väl med de åtgärder som satts för budgetåret 2025.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

FÖRBUNDSDIRECTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen antecknar informationen till kännedom och skickar prognosen till kommunerna för kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

PROTOKOLL FRÅN SLUTREVISIONEN 2024

§ 90

De av förbundsstämman utsedda revisorerna har den 4 och 5 mars sammankommit för att utföra gemensam revision av Kommunernas socialtjänst kfs räkenskaper och förvaltning för år 2024. Revisorernas iakttagelser och förslag framgår av protokollet från slutrevisionen, se bilagor 4 och 5.

Investeringarna

Revisorerna konstaterar att ett flertal investeringsprojekt inte har förverkligats som planerat. De största avvikelserna avser Svedgränd och Blåbärsstigen, där projekten inte har kommit igång i den takt som budgeterats. Båda projekt är prioriterade och projektledare är ~~nu~~ tillsatta. Utöver dessa projekt har det också funnits fall där anslagen visat sig vara för låga. Förvaltningen jobbar kontinuerligt med att följa upp investeringsbudgeten och förbättra processerna kring investeringar och finansiering. En finanspolicy antogs av förbundsstyrelsen 12.11.2024.

Avsättningar i bokslutet 2024

Fallen med de tvistiga klinikfärdigavgifterna jämte dröjsmålsräntor som är upptagna som avsättningar i bokslutet 2024 förväntas klaras ut under 2025.

Avskrivningsplanen

En ny avskrivningsplan fastställdes av förbundsstämman 13.6.2025. Vid upptagande av lån avser förvaltningen sträva efter en amorteringstakt som tar hänsyn till förbundets avskrivningsplan för att säkerställa förbundets likviditet.

Intern kontroll

I avsnitt 1.8 i bokslutet redogörs för förbundets interna kontroll och riskhantering.

Under 2024 har en intern kontrollplan upprättats för samtliga verksamhetsområden och godkänts av styrelsen. Däremot behandlades inte intern kontrollplanen av förbundsstyrelsen i slutet av året. Detta var första gången som intern kontrollplanerna gjordes upp och därmed finns det ännu mycket utvecklingsmöjligheter för det fortsatta arbetet med både själva planerna och det kontinuerliga arbetet med den interna kontrollen.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

Under 2025 har en intern kontrollplan upprättats inom varje verksamhetsområde och arbetas med löpande under året. För att säkerställa styrelsens insyn och uppföljning läggs det in i ledningsgruppens och styrelsens årsklocka att arbetet med intern kontrollplanerna behandlas i november/december. Intern kontrollplanerna ska, utöver riskanalys, riskhantering och uppföljning, även inkludera (1) arbetet med styrdokument, (2) process- och rutinbeskrivningar, (3) bedömning av verksamhetssystemens funktionalitet samt (4) kompetensfrågor.

Riskanalysen inom internkontrollplanerna ska tydligare delas in i (1) strategiska, (2) operativa, (3) ekonomiska och (4) skaderisker. Vidare ska riskanalyserna utformas i samverkan med personalen inom respektive verksamhetsområde och inte enbart av cheferna.

Under 2024 har kostnaderna ökat inom flera områden inom funktionsservice, särskilt inom personlig assistans. Kostnader för köp av boendeplatser utanför Åland har överstigit budgeten, och även färdtjänsten har haft ökade utgifter.

Vid granskningen av assistansfakturer kontaktas klientens kontaktperson om antalet timmar på fakturan överstiger de beviljade timmarna. Stickprov genomförs också som en del av kontrollen. Ekonomienheten behöver, i samarbete med verksamhetsområdena, utreda att rätt personer har rollen som granskare och godkännare av fakturer.

Med tanke på den betydande budgetöverskridningen inom personlig assistans och den kraftigt ökade kostnaden per klient behöver verksamhetsområdet göra en fördjupad analys av orsakerna.

Köp av boendeplatser utanför Åland har genomgått en effektivitetsrevision och en rapport om detta kommer att publiceras under 2025. Dessutom har en misstänkt bedrägerihärva uppdagats, där ett taxiföretag misstänks felaktigt ha debiterat KST för färdtjänstresor under 2021–2024.

FPA har beslutat att från och med den 1 februari 2025 avbryta utbetalningen av folkpension för vissa av KST:s klienter som är placerade på enheter i Sverige på grund av deras boende i en annan stat. Placeringen sker på grund av behov av specialvård som inte kan tillgodoses på Åland, och klienterna har själva samtyckt till detta. Problematiken uppstår eftersom dessa klienter, trots placeringen i Sverige, har en stark anknytning till Åland och Finland.

KST fortsätter att utreda de juridiska aspekterna av ärendet för att identifiera möjliga lösningar men behöver även diskutera hur lagstiftningsändringar i Finland som kan påverka KSTs klienter bevakas i framtiden.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

Under 2025 behöver följande projekt få särskilda riskanalyser:

- Gränsdragningsproblematiken gentemot andra myndigheter
- Nybyggnationen på Svedgränd

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen antecknar informationen till kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

FULLMAKT FÖR DELTAGANDE VID ÅDA BOLAGSSTÄMMA

§ 91

Åda Ab har kallat till ordinarie bolagsstämma onsdagen den 25 juni 2025.
IT-samordnare Johan Sandén behöver erhålla fullmakt för att företräda KST vid detta tillfälle.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar att ge IT-samordnare Johan Sandén fullmakt att företräda KST vid Åda Ab:s bolagsstämma den 25 juni 2025.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

BEGÄRAN OM YTTRANDE ÖVER LAGFÖRSLAG OM BEHANDLING AV KUNDUPPGIFTER INOM SOCIALVÅRDEN OCH HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN PÅ ÅLAND

§ 92

Ålands landskapsregering har gett Kommunernas socialtjänst (KST) möjlighet att inkomma med synpunkter på ett lagförslag om tillämpning på Åland av lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (FFS 703/2023), den så kallade kunduppgiftslagen. Remissvaret ska vara landskapsregeringen tillhanda senast måndagen den 7 juli 2025.

Syftet med lagförslaget är att skapa ett enhetligt, rättssäkert och tydligt regelverk för hantering av klient- och patientuppgifter inom såväl hälso- och sjukvården som socialvården på Åland. Förslaget möjliggör även att hälso- och sjukvården samt socialvården ska ansluta sig till de riksomfattande Kanta-tjänsterna för journalföring, informationsdelning och elektronisk arkivering.

KST är i grunden positivt inställd till lagstiftningen, men vill samtidigt lyfta fram att genomförandet medför flera praktiska och ekonomiska utmaningar för kommunerna (inklusive KST). Införandet kräver bland annat omfattande investeringar i teknisk infrastruktur, anpassning av befintliga eller investering i nya verksamhetssystem och rutiner samt tydliggöranden i styrdokument och juridiska riktlinjer. Utöver interna utmaningar finns även bekymmer kopplade till de klassificeringar och strukturerade dokument som tillhandahålls av THL, vilka är ett krav för att kunna ansluta sig till Kanta-tjänsterna. Dessa klassificeringar och strukturerade dokument är inte alltid tillämpliga på åländska förhållanden. Exempelvis förekommer benämningar som "välfärdsområde", vilket inte är relevant på Åland, samt saknas strukturerade dokumenttyper för vissa tjänster, såsom grundläggande utkomststöd, som i riket tillhandahålls av FPA och inte av socialvården.

Utöver de tekniska kraven innebär reformen ett betydande utbildningsbehov. Personalen inom socialvården måste få stöd i att dokumentera enligt nya strukturer och regelverk, också med beaktande av att klienterna kommer att få direkt tillgång till sina klienthandlingar via MittKanta.

Enligt lagförslaget ska socialvården på Åland vara fullt ansluten till Kanta senast den 1 oktober 2029. Med tanke på lagens komplexitet och dess mångfacetterade konsekvenser för verksamheten avser KST i remissvaret betona behovet av centralt samordnat stöd, tydliga

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

anvisningar för åländska förhållanden samt ekonomisk kompensation till kommunerna för de merkostnader reformen medför.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen beslutar att lämna synpunkter enligt bilaga 6 på lagförslaget om behandling av kunduppgifter inom socialvården och hälso- och sjukvården på Åland.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

DOMSLUT GÄLLANDE KLINIKFÄRDIGAVGIFTER

§ 93

Ålands förvaltningsdomstol har fattat beslut i ärendet mellan ÅHS-Jomala kommun (H18-2025) samt Jomala kommun-KST (H19/2025).

Inget direkt lagstöd men obehörig vinst

Enligt beslutet i ärende från Ålands förvaltningsdomstol är det enligt landskapslagen om hälso- och sjukvård § 18 a patientens hemkommun (i detta fall Jomala) som är betalningsansvarig för vård efter att en patient bedömts utskrivningsklar.

Det finns inget direkt lagstöd som ålägger KST att betala klinikfärdigavgifter, vilket framgår av domstolens beslut men däremot anser ÅFD att skulle KST inte åläggas att betala ersättning åt kommunen så skulle KST på kommunens bekostnad erhålla en obehörig vinst.

Domstolen bygger sitt resonemang på att KST skulle ha fått en obehörig vinst. Advokat Petra Sjöstrand deltar vid styrelsens möte 24.6.2025 och diskuterar rättsanalysen av domen.

Ersättning för klinikfärdigavgifter men inte dröjsmålsräntor

KST ska därmed åläggas att till Jomala kommun erlägga bäddavgifter om 740 880 euro såsom återbäring för obehörig vinst. KST åläggs inte att ersätta dröjsmålsräntor.

KST har bokfört kostnaderna men inte fakturerat kommunerna

KST har under åren kostnadsfört nedanstående klinikfärdigavgifter och dröjsmålsräntor men kommunerna har inte fakturerats:

Jomala kommun/ÅHS	Klinikfärdigavgifter			739 620,00
Jomala kommun/ÅHS	Dröjsmålsräntor		2023	79 192,62
Jomala kommun/ÅHS	Dröjsmålsräntor		2024	85 056,30

Uppskattade dröjsmålsräntor för 2025 som inte är kostnadsfört:

Jomala kommun/ÅHS	Dröjsmålsräntor	jan-jun	2025	38 510,90
-------------------	-----------------	---------	------	-----------

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

Eftersom dröjsmålsräntor för 2023 och 2024 kostnadsförts så resulterar domstolens beslut i en intäkt om 164 248,92 euro under finansiella intäkter och kostnader.

KST kommer att betala klinikfärdigavgifterna till Jomala kommun. Kommunerna behöver faktureras i enlighet med nedanstående fördelning:

Kommun	Domslut 16.06.2025
Brändö	12 646,11
Eckerö	20 873,38
Finström	59 573,40
Föglö	11 526,64
Geta	9 783,11
Hammarland	34 938,52
Jomala	135 012,27
Kumlinge	7 110,46
Kökar	4 818,77
Lemland	49 795,14
Lumparland	8 741,33
Mariehamn	306 783,91
Saltvik	43 320,55
Sottunga	2 441,26
Sund	22 593,14
Vårdö	9 662,01
Totalt	739 620,00

Skillnaden mellan domslutets belopp om 740 880 euro och KSTs avsatta belopp om 739 620 euro kommer att belasta 2025 års resultat.

Oklara frågor

Frågan om hur processen kring utskrivning ska se ut i framtiden behöver klargöras.

Ett möte kommer att hållas med representanter från ÅHS.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

FÖRBUNDSDIRECTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar anteckna ovanstående information till kännedom och skickar den till kommunerna för kännedom.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

RÄTTELSEYRKANDE ÖVER TJÄNSTEMANNABESLUT GÄLLANDE UTKOMSTSTÖD

§ 94

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Kommunernas socialtjänst k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

RÄTTELSEYRKANDE ÖVER TJÄNSTEMANNABESLUT GÄLLANDE UTKOMSTSTÖD

§ 95

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks

Organ

Datum

Nr

Förbundsstyrelsen

24.6.2025

8/2025

FÖRVALTNING AV TESTAMENTSFONDER

§ 96

Förbundsstämman inrättade 13.6.2025 två fonder (§§ 12–13):

1. Helenas minnesfond (§ 12) som ska användas av Fältarna i deras arbete med ungdomar.
2. En minnesfond som grundats i enlighet med ett testamente (§ 13), där innehållet är sekretessbelagt.

Enligt båda fonders stadgar ska fonderna förvaltas åtskilt från förbundets övriga egendom. Båda fonder ska förvaltas och handhas av förbundets ekonomiavdelning. Vid ett senare specifikt angivet skede ska en särskilt utsedd fondstyrelse sköta förvaltningen av den ena minnesfonden (§ 13) och då ska förbundets ekonomichef bistå å tjänstens vägnar i den ekonomiska förvaltningen. Direktiv om fondernas förvaltning utarbetas av ekonomiavdelningen och fastställs av förbundsstyrelsen.

Medel till fonderna förväntas inflyta under sommaren och därför behöver separata bankkonton för vardera fond öppnas snarast. Vidare förvaltningsdirektiv planeras att utarbetas under hösten.

FÖRBUNDSDIREKTÖRENS FÖRSLAG:

Förbundsstyrelsen beslutar befullmäktiga ekonomichefen att öppna bankkonton för att förvalta medlen i Helenas minnesfond samt i minnesfonden som inrättades av förbundsstämman enligt § 13 13.6.2025. Förbundsdirektören och ekonomichefen ges var för sig dispositionsrätt till ifrågavarande bankkonton.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt att godkänna förslaget.

Protokolljusterarnas signatur	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet bestyrks